

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2020/879,**23. juuni 2020,**

millega muudetakse rakendusmäärust (EL) nr 897/2014 erisätete osas, et viia Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi alusel rahastatavate piiriülese koostöö programmide rakendamiseks kehtestatud sätted vastavusse COVID-19 pandeemiale reageerimiseks võetavate erimeetmetega

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 232/2014, millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 12 lõiget 1,võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 236/2014, milles sätestatakse liidu välisestevuse rahastamisvahendite rakendamise ühised eeskirjad ja menetlused, ⁽²⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

- (1) COVID-19 pandeemia tagajärjed on enneolematult mõjutanud piiriülese koostöö programmide rakendamist nii Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi kui ka Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames kooskõlas komisjoni rakendusmäärusega (EL) nr 897/2014 ⁽³⁾. Selles erandlikus olukorras tuleb rakendada erimeetmeid, mis peaksid võimaldama Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi alusel rahastatavatel piiriülese koostöö programmidel aidata paindlikult ja tõhusalt reageerida kiiresti tekkivatele vajadustele sellistes kõige enam mõjutatud sektorites nagu tervishoid, ettevõtetus (sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad) ja tööturg ning edendada sotsiaalmajanduslikku taastumist programmidega hõlmatud tegevusvaldkondades.
- (2) Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi alusel rahastatavate piiriülese koostöö programmide suhtes tuleks kohaldada meetmeid, mis on võrreldavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2020/460 ⁽⁴⁾ ja (EL) 2020/558 ⁽⁵⁾ kehtestatud meetmetega, mida praegu kohaldatakse Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi kohaste piiriülese koostöö programmide suhtes.
- (3) Selleks et leevendada eelarvekulusid, mida osalevatel riikidel või ELilt abi saajatel tuleb COVID-19 pandeemiaga seoses kanda, ei kohaldata kaasrahastamisnõuet liidu rahalisele toetusele, mis hõlmab tehtud ja makstud kulusid vastavalt programmi raamatupidamise aastaaruandele 1. juulil 2020 algava ja 30. juunil 2021 lõppeva aruandeaasta kohta.
- (4) Kuna programmitöö perioodi alguses on tekkinud palju viivitusi ja projektide rakendamine on COVID-19 pandeemia tõttu veelgi aeglustunud, tuleks kõigi muude kui juba sõlmitud suurte taristuprojektide lepingute allkirjastamise tähtaega 31. detsembril 2021 pikendada ühe aasta võrra kuni 31. detsembrini 2022. Samadel põhjustel ei saa eeldada, et programmidest rahastatavad projektitegevused viiakse lõpule 31. detsembril 2022. Seepärast tuleks kõnealust tähtaega pikendada ühe aasta võrra kuni 31. detsembrini 2023.

⁽¹⁾ ELT L 77, 15.3.2014, lk 27.

⁽²⁾ ELT L 77, 15.3.2014, lk 95.

⁽³⁾ Komisjoni 18. augusti 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 897/2014, millega kehtestatakse erisätted Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 232/2014 (millega luuakse Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahend) alusel rahastatavate piiriülese koostöö programmide rakendamiseks (ELT L 244, 19.8.2014, lk 12).

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. märtsi 2020. aasta määrus (EL) 2020/460, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 508/2014 seoses erimeetmetega investeringute kaasamiseks liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse ja muudesse majandussektoritesse, et reageerida COVID-19 puhangule (koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus) (ELT L 99, 31.3.2020, lk 5).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2020. aasta määrus (EL) 2020/558, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1301/2013 ja (EL) nr 1303/2013 seoses erimeetmetega erandliku paindlikkuse lubamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisel, et reageerida COVID-19 puhangule (ELT L 130, 24.4.2020, lk 1).

- (5) Osalevates riikides rakendatavate eri tõkestamismeetmete tõttu võib auditeerimisasutustel olla raske või isegi võimatu teha kohapealseid auditeid ja kohaldada teatava ajavahemiku jooksul statistilist valimi moodustamise meetodit. Seetõttu tuleks auditeerimisasutustel lubada aruandeaastal alates 1. juulist 2019 kuni 30. juunini 2020 kasutada mittestatistilist valimi moodustamise meetodit.
- (6) Erandjuhtudel ja COVID-19 pandeemiaga seotud nõuetekohaste põhjenduste olemasolu korral võib projektid välja valida ilma projektikonkurssi korraldamata. Komisjoni järgitavaid menetlusetappe tuleks lühendada ja mitte kohaldada nõuet esitada komisjonile projekti hindamiseks täielik projektitaotlus.
- (7) Rakendusmääruses (EL) nr 897/2014 kasutatakse mõistet „lõpparuanne“ kahes eri tähenduses. Seetõttu tuleks rakendusmääruses teha selget vahet ühelt poolt programmi hõlmavate lõpparuannete ja teiselt poolt konkreetse projekti rakendamist käsitlevate lõpparuannete vahel.
- (8) Alates 1. veebruarist 2020 tuleks erandkorras käsitada rahastamiskõlblikuna kulusid, millega suurendatakse kriisidele reageerimise suutlikkust COVID-19 pandeemia korral.
- (9) Erinevalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013 (⁶) artikli 65 lõikest 2, mille kohaselt on Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames rahastatavate piiriülese koostöö programmide kulude rahastamiskõlblikkuse perioodi lõppkuupäev 31. detsember 2023, ei ole rakendusmääruses (EL) nr 897/2014 Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi alusel rahastatavate piiriülese koostöö programmide kuludega seoses sellist kuupäeva sätestatud, vaid on ette nähtud teatavad projektitsükli ja -tegevustega seotud tähtajad. Selleks et tagada kooskõla määruse (EL) nr 1303/2013 ja rakendusmääruse (EL) nr 897/2014 sätete vahel, tuleks mõlemat liiki piiriülese koostöö programmide rakendamine viia võimalikult suures ulatuses vastavusse. Õiguskindluse huvides ei tohiks siiski lühendada ajavahemikku, mille jooksul võib programmi ja projektide lõpetamisega seotud tegevusi teha, nimelt ajavahemikku 1. jaanuarist kuni 30. septembrini 2024. Seepärast on asjakohane käsitada selliseid tegevusi ja nendega seotud kulusid rahastamiskõlblikuna ka ajavahemikul 1. jaanuarist kuni 30. septembrini 2024. Nende ajavahemikega seoses on asjakohane pikendada programmide elluviimise tähtaega ühe aasta võrra, st kuni 31. detsembrini 2025.
- (10) Selleks et tagada osalevate riikide jaoks õiguskindlus, on asjakohane viia viimaseks aruandeaastaks ja programmi lõpetamiseks ette nähtud erikorrad ja -menetlused kooskõlla Euroopa territoriaalse koostöö eesmärgi raames rahastatavate piiriülese koostöö programmide suhtes kohaldatavate sätetega. Samuti tuleks lubada täielikult ära kasutada liidult Euroopa naabruspoliitika rahastamisvahendi alusel rahastatavate piiriülese koostöö programmide kaudu saadud rahaline toetus, et programmi töö perioodi lõpus oleks võimalik rakendada lõppmakse arvutamiseks ettenähtud lisapaindlikkust.
- (11) Arvestades, et COVID-19 pandeemia tõttu tekkinud olukorras tuleb tegutseda kiiresti, on asjakohane näha ette käesolevas määruses sätestatud meetmete viivitamatu kohaldamine, mistõttu peaks määrus jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (12) Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) nr 897/2014 vastavalt muuta.
- (13) Käesolevas määruses sätestatud meetmed on kooskõlas määruse (EL) nr 232/2014 kohaselt moodustatud komitee arvamusega,

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmäärust (EL) nr 897/2014 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklisse 12 lisatakse järgmine lõige:

„4. Erandina lõigetest 1 ja 2 ning kooskõlas artikli 6 lõikega 1 ei nõuta liidu rahalise toetuse kaasrahastamist selliste kulude puhul, mis on kantud ja makstud vastavalt programmi raamatupidamise aastaaruandele 1. juulil 2020 algava ja 30. juunil 2021 lõppeva aruandeaasta kohta.“

2) Artiklis 15 asendatakse kuupäev „31. detsember 2024“ kuupäevaga „31. detsember 2025“.

3) Artiklit 18 muudetakse järgmiselt:

a) lõikes 2 asendatakse kuupäev „31. detsember 2021“ kuupäevaga „31. detsember 2022“;

b) lõikes 3 asendatakse kuupäev „31. detsember 2022“ kuupäevaga „31. detsember 2023“.

4) Artikli 19 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Ajavahemikus 1. jaanuarist kuni 30. septembrini 2024 võib teha üksnes neid tegevusi, mis on seotud projektide lõpetamisega toetusesaajate poolt vastavalt artikli 48 lõike 2 punkti a alapunktile iii või tehnilise abi programmide lõpetamisega.“

5) Artiklisse 28 lisatakse lõige 1a:

„1a. Lõike 1 kohaldamisel on COVID-19 pandeemia nõuetekohaselt põhjendatud juhtum, millele auditeerimisasutus võib oma ametialase arvamuse alusel tugineda, et kasutada aruandeaastal alates 1. juulist 2019 kuni 30. juunini 2020 mittestatistilist valimi moodustamise meetodit.“

6) Artiklit 41 muudetakse järgmiselt:

a) lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

„c) projekti rakendatakse selleks, et suurendada kriisidele reageerimise suutlikkust COVID-19 pandeemia korral.“;

b) lisatakse lõige 4a:

„4a. Erandina lõikes 4 sätestatud menetlusest hindab komisjon lõike 1 punkti c alusel projekte, mis esildatakse valimiseks ilma projektikonkurssi korraldamata, projekti kokkuvõtte alusel. Komisjon teeb oma otsuse korraldusametusele teatavaks kahe kuu jooksul alates dokumendi esitamise kuupäevast. Seda tähtaega võib vajaduse korral pikendada. Negatiivse hindamistulemuse korral esitab komisjon korraldusametusele oma põhjendused.“

7) Artiklit 48 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 punkti b alapunktid i ja ii asendatakse järgmisega:

„ii) kantud kulud tuleks maksta enne lõpparuannete esitamist. Need kulud võib maksta hiljem, tingimusel et need on lõpparuandes loetletud koos eeldatava maksekuupäevaga;

iii) erand tehakse projektide lõpparuannetega seotud kulude suhtes, sealhulgas kulude kontrollimise, auditeerimise ja projekti lõpliku hindamisega seotud kulud, mida võib teha pärast projekti rakendusperioodi.“;

b) lisatakse lõige 2 a:

„2a. Olenemata artikli 19 lõikest 1 ei vasta kulud liidupoolse rahastamise tingimustele, kui need makstakse pärast 31. detsembrit 2023.“;

c) lisatakse lõige 3 a:

„3a. Erandina lõikest 3 on COVID-19 pandeemia korral kriisidele reageerimise suutlikkuse suurendamisega seotud projektide kulud rahastamiskõlblikud alates 1. veebruarist 2020.“

8) Artikkel 64 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 64

Lõppmakse tegemine

1. Korraldusamet esitab lõppmakse taotluse, millele on lisatud artiklis 68 ja artikli 77 lõikes 5 osutatud dokumendid.
2. Lõppmakse tehakse hiljemalt kolme kuu jooksul alates viimase aruandeaasta raamatupidamise aastaaruande kontrollimise ja heakskiitmise kuupäevast või ühe kuu jooksul alates lõpliku rakendamisarande heakskiitmise kuupäevast, olenevalt sellest, kumb tähtaeg on hilisem.
3. Programmi lõppmakse võib viimasel aruandeaastal ületada kuni 10 % liidu rahalisest toetusest igale temaatilisele eesmärgile vastavalt komisjoni rakendusotsusele, millega programm heaks kiidetakse.

Viimasel aruandeaastal lõppmaksena makstav liidu toetus ei või ületada liidu kogutoetust, mis on igale programmile ette nähtud komisjoni rakendusotsusega, millega programm heaks kiidetakse.“

9) Artiklit 77 muudetakse järgmiselt:

- a) lõikes 5 asendatakse kuupäev „30. september 2024“ kuupäevaga „15. veebruar 2025“;
- b) lisatakse lõige 6:
„6. Komisjon võib lõigetes 1 ja 5 sätestatud tähtaegu erandkorras pikendada 1. märtsini, kui asjaomane korraldusamet seda taotleb.“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 23. juuni 2020

Komisjoni nimel
eesistuja
Ursula VON DER LEYEN